

Dilema românească: „Pașuni verzi” - „Proiecte de energie verde”

România are un potențial ridicat de surse regenerabile de energie (SRE) distribuite pe întreg teritoriul sau. Cu toate acestea, locația unui proiect de producere E-SRE trebuie să îndeplinească mai multe criterii, precum distanța față de rețea, disponibilitatea capacității rețelei, absența limitărilor tehnice sau urbanistice.

În cautarea de terenuri pretabile acestor proiecte, pajiștile au intrat în atenția dezvoltatorilor.

România are peste 4 milioane de pajiști, dintre care multe sunt amplasate strategic. Totuși, marea majoritate a pajiștilor sunt terenuri extravilane, ceea ce declanșează aplicarea unui regim juridic foarte strict. Scopul acestuia este de a asigura ca suprafața totală a pajiștilor inventariate în iulie 2007 nu este diminuată.

Potrivit *Ordonanței de urgență 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 („Ordonanța Pajiștilor”)*, pajiștile permanente situate în extravilan pot fi folosite numai pentru pășunatul animalelor și producția de furaje.

Prin excepție, pajiștile permanente situate în extravilan pot fi utilizate pentru anumite obiective, printre care și înființarea de noi capacități de producere a energiei regenerabile. Cu toate acestea, dezvoltarea proiectelor E-RES pe astfel de terenuri face obiectul unor condiții legale specifice care, în practică, conduc la blocaje.

Conform Ordonanței Pajiștilor, principalele condiții sunt următoarele:

- (i) proiectele E-RES nu trebuie să afecteze buna exploatare a pajiștilor; și
- (ii) dezvoltatorul trebuie să recupereze din terenurile neproductive o suprafață egală cu cea a pajiștilor care este scoasă din circuitul agricol.

Pe de o parte, cele 2 condiții par să se suprapună. Nu vedem rațiunea condiției de a nu afecta buna exploatare a pajiștilor dacă se impune, în același timp, recuperarea unei suprafețe corespunzătoare de teren neproductiv, care să compenseze astfel pajiștea respectivă.

Totodată, din perspectiva practică, terenul neproductiv este extrem de greu de găsit. Prin urmare, având în vedere suprafața mare de teren necesară dezvoltării unui proiect solar, cerința de recuperare a terenului face inefficient dreptul de a dezvolta astfel de proiecte pe pajiști.

O soluție practică pentru asigurarea coexistenței dintre proiectele solare și pajiști este instalarea unor stâlpi mai înalți care să permită pășunatul animalelor și producția de furaje sub panouri. Într-un astfel de scenariu, ar trebui să fie suficientă scoaterea din circuitul agricol a zonei afectate de anumite elemente ale parcului fotovoltaic (cum ar fi stâlpii și stația de transformare), deoarece doar aceste zone ar deveni

neexploatabile ca pajiște.

Cu toate acestea, soluția de mai sus ar trebui considerată acceptabilă de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, întrucât această autoritate ar trebui să avizeze favorabil scoaterea pajiștilor din circuitul agricol (pentru suprafețe sub 100 ha).

O altă soluție ar putea veni dintr-un proiect de lege care se afla în prezent pe ordinea de zi a Camerei Deputaților. Conform acestui proiect, este permisă realizarea de proiecte E-RES pe terenuri extravilane, inclusiv pajiști, în măsura în care nu depășesc 50 ha. Dacă o astfel de lege va fi aprobată (și formularea va fi clarificată și corelată cu legislația existentă), nu doar că cerințele dure impuse de Ordonanța Pajiștilor nu ar mai fi aplicabile, dar nu ar mai fi nevoie de PUZ pentru dezvoltarea proiectelor E-RES pe terenurile extravilane. Acest lucru ar accelera considerabil procesul de dezvoltare.

În timp ce legiuitorul și autoritățile române continuă să fie nedumerite de *dilema „pajiști verzi” – „proiecte de energie verde”*, tot mai multe studii și țări susțin dezvoltarea proiectelor agrovoltice, iar numeroase astfel de proiecte sunt implementate la nivel mondial. Nu putem decât să sperăm la o soluție favorabilă și în România care să vină în sprijinul dezvoltării de proiecte de producere a energiei regenerabile.